

R E S P O N S.

Ná Statum Causæ ab asserto
Collegio O. Iezuitow w Krá-
kowie, przeciwno PP. Akáde-
mikom Krákovskim in publi-
cum podány.

Oycowie Jezuići kłórując prawo swoje / á-
by im było wolno wczyc w Krákovie / dá-
ia pierwsza rácyá: Ze ná pierwszym wstępie do Kráková
gdy od Króla S. pamięci Stephána fundowani byli / ocrzy-
mali zaraz od Akádemiey Krákovskiey consens ná dzierzenie
škol / y ćwiczenie młodzi / ktory consens per plenipotentés
ab \niuersitate wystáwionych / zeznány jest coram Officio
Illust.issmi Nuncij Apostolici Bologneri, y o czym instru-
ment m Notarij publici latius testatur, &c.

Ná te tedy ich rácyá PP. Akádemicy odpo-
wiátia simpliciter negatiue. Ponieważ Oycowie
Jezuići nie pokázuia żeby kiedy ántecessorowie ich
mieli

mieli pozwolić na takowy consens, pogotowi mieli
go per suos plenipotentes coram Illustriss. Nuncio
zeznać. A to sie lepiej ieszcze tak wywodzi: Na
przod ad consensum totius Vniuersitatis habendum super
alienatione alicuius rei, iako to in praesenti casu, zeby
in praedictum Academiae contra eorum iura & Priuilegia
wolno bylo Wycom Jezuitom w Krakowie uczyc/
trzebá bylo aby ten consens capitulariter & canonicé
cum scitu & libero totius Vniuersitatis consensu stanał.
Druga / zeby był ad Acta seu librum Vniuersitatis,
iako in te sprawy namnięse / ktore sie capitulariter
odprawia wpisany / y od tych quorum interest
iuxta iura Academiae podpisany y zapieczetowany
Sigillo Vniuersitatis. Czego O. Jezuiti nie pokazują
in scriptis; á moderni Acadeimci, ácz wszystkie ge-
sta in capitulo siue conuocatione antecessorow swo-
ich in scriptis náyduia / iednak in toto Archiuo Acade-
miae Cracouiens. de praetenso consensu onym nihil peni-
tus constat, á to rzecz niepodobna / zeby w tak wiel-
kiej y powazney sprawie / w ktorej wzrusza sie
iura & Priuilegia Academiae nie miał być zapisany / to-
wy consens; do tego in qua forma czyli absolu e á
bo limitatiue? y owsem in contrarium znać duia
scriptum zacnego człowieka Akademika / ktor to oni
w tym / iako wdaia konsensie / między prze niey

XVII-7538-III

R E S P O N S.

Był mi sobie kłóda. Ale ta rezolucya lepiej się pokazuje
 z ichże assercyi co powiadaia / że takowy consensus per
 suos Plenipotentes coram Illustrissimo Nuncio zeznali;
 Tu się prawda pokazuje / tylko doceant de plenipo-
 tentia, iako ia Vniuersitas Eilkom Kollegom dała /
 ponieważ de iure communi gdy kto vti mandatarius
 seu plenipotens coram officio comparet, tenetur docere de
 mandato, ktorego mandatum albo plenipotencyey
 Wycowie nie pokazuia. A nie tylkoby simplex man-
 datum trzeba pokazać / ale speciale y expressum ad
 recognoscendum officiose talem consensum, ktorym się
 Patres szczyca / czego vt iuris est nie probuia. Bo v
 J. M. &. Legata omnes mandatarij seu Plenipotentes,
 qui alterius nomine comparent, tenentur statim de manda-
 to docere, & instrumentum mandati ad Acta zaráżem zo-
 stawuia / a to dla tego: że nullitas totius actus & pro-
 cessus nawiekśa bywa / a zwłaszcza tu w Polsce /
 iuxta Bullam Leonis X. vel ex defectu citationis, vel ex
 defectu mandati, de iure communi &c.

Ale in quantum by tego wszytkiego (vti pra-
 missu r est) Wycowie probowali / ieszczeby inśa
 quaeś o a wielka z tad vrosła: Jesliże pp. Akade-
 micy per consensum & submissionem suam mogli dero-
 gare, & praedicare iuribus & Priuilegijs Academiae seu
 Vniue rsitatis absque consensu Regis & Reipublicae, iako
 Funda orow y protektorow swych / etiam & Sedis

R E S P O N S.

Apostolicæ, od ktorey ma suam confirmationem, Nie krotko mowiac/ zgodziliby sie ná to wszyscy / ze & de iure communi, & de iure Regni, tákowy consensus nie bylby ważny & Patres non releuaret. Bo iesliże Priuilegia Ordinum & alicuius Vniuersitatis, per non vsum, vel abusum, vel contrarium vsum, nie moga być náwet y prescripcya znoszone / pogorowi per expressum consensum sine consensu superiorum, vel quorum interest, nie moga być nárušzone/ vti in presenti casu.

Ná druga rácy co powiádáia : Ze zá tym consensusem Patres otworzyli školy w Krakowie rc. Odpowiáda sie im: Azas to dobrze uczynili / iż nie máiac legitimum consensum, nie probuiac tey plenipotencyey / ná ktorey sie funduia / de facto wazyli sie školy o/ tworzyć / y ná iura Academia nastapić / sami sie tym swoim Statu causæ osadzili: ze práwa nie máiac inšym práwa znosza : začym zarobili ná one regulam iuris, Spoliatus ante omnia restituendus.

Ná trzecia ich rácy/ co powiádáia : Ze sie exco/ puiac in hac causa á quouis intra Regnum iudicio d. Rzy/ mu / do Stolicy Apostolskiej pp. Akademicy wdali. Ták sie im odpowiáda : Ze to Oycowie ráczey ad iudicium pp. Akademikow powiádáia / nižliby t. rácy práwa swego wesprzec mieli / poniewas contrarium pp. Akademicy pokazuia / ze zárazem gdy sie Oycowie poczeli cisnać w ich prerogative // wdali sie

sie ad ordines Regni, y Constitucya Anni 1613.
 prawá y przywileie swoje obwarowali / rozumie-
 iac / że ta Constitucya zamysłem ich / inszym wszy-
 tkim ná potym droge zagrozić mieli. Coż tedy da-
 ley pp. Akademicy mieli tu w Koronie czynić / má-
 iac taką legem publicam? tylko żeby za nią im-
 munitas Academiae wcale záwsze zostawała. Do
 Rzymu sie udali; Alkoż ich tam wyrwał iedno sámś
 Oycowie / że oni de facto vi & violenter nierospra wi-
 wszy sie z nimi w przod intra Regnum, iáko byli po-
 winni docere de iure suo, iesli sie im godziło wzyć w
 Krákwie ábo nie? te requisita iuris pominawszy /
 škoty otworzyli obstante inhibitione Sedis Apostolicae
 & Protestatione pp. Akademikow. Czemus Przy-
 wiley od Króla J. M. in anno 1623. ná to ad ma-
 lam informationem otrzymáli / á o nim in suo Statu
 causae żadney wzmianki nie czynią? Podobno oba-
 wiájac sie Constitucyey anni 1613. ktora waro-
 ła / áby Przywileie ná Przywileie nie b. ly wyda-
 wáć. Aza nie potrzebá było Patribus, żeby byli tu
 intra Regnum, do tego Przywileiu wprzod pp.
 Akademikow przypozwali / y rosprawiwšy sie /
 škoty woie publicę á nie clam & clandestinę pierwey
 ieszy, nizeli ten Przywiley otrzymáli / forituiac so-
 bie ill. in possessorio otworzyli. A bona fides y pos-
 sessio

sessio legitima & iuridica gdzie? Przeto samiſz Cyco-
wie / pp. Akademikom przyczyne dali / wdania sie
do Rzymu dla tego / że contrauenerunt inhibitioni Se-
dis Apostolicæ, o ktorey żaden inferior w Polsce
nie mógł cognicyey czynić / tylko sama Sedes Aposto-
lica, ktora ia wydała na Cyce Jezuity / vti exem-
ptos.

Powiadają ieſzcze Patres: że pp. Akademicy na
Kommissarze od R. J. M. do tcy kontrouersiey naznaczone
dąć sie nie chcieli. ré. Quæritur? na co sie mieli dąć?
Bo ieſli na to / aby consentirent na otworzenie ſkoł
Cycom w Krátownie / á wſák sie ſzczyca iuż kon-
ſenſem Akademiey / tylko że go nie mogą legitime
poſtawić: á wſák sie nie raz im deklarowali / że ſine
conſenſu Ordinum Regni, nie mogą derogare iuribus
Academiae.

Oſtátnia rácyá Cycom Jezuitow eorum iudi-
cio nawieſzta tá ieſt: Iz ex actoratu pp. Akademikow
w Rzymie otrzymali quatuor conformes decisiones, á po-
tym y Dekret pro parte ſua. &c.

Alle y ná te ich rácyá ták sie odpowiáda / i ná
coż ten ſwoy Status cauſæ miedzy ludzie podá / y
controuerſie ſwoie nim obiaſniaia / kiedy az w
Rzymie iáko wdawáia wygráli? A ná coż, kon-
ſenſem ſzczyca Akademiey / kiedy iuż Dekret po ſobie
máia? Trzebáby ſie Cycom dobrze z ſobá porá-
dowác.

chowac / iesli za temi decyzjami tuti sunt in iure suo.
 Bo ieszcze w Rzymie nie koniec iako sami wiedza /
 ieszcze Sedes Apostolica ex meliori informatione , moze
 te wszystkie decyzye rewokowac / a Akademia circa
 iura ipsius & Priuilegia in antiquo vsu zachowac. Wiech
 teno samorow do Rzymu nie nosza / a tylko in ter-
 minis iuris z nimi stoia / obacza y vslysa inaksha De-
 cyzya.

Alchoeby w Rzymie plenariam decisionem Patres
 pro parte sua iako in tryumphiua contra Academicos
 otrzymali / aza to in koniec ? Aza Akademicy czy-
 niac dosyc officio suo in promouenda hac causa moga
 co utracic Akademicy ? Jesli iey ratowac w Rzy-
 mie nie moga / aza in Patria ratowac iey ieszcze nie
 moga ? rc. Czegoz sie Respublica na Seymikach
 y tu na Walnym Seymie domawia / tylko zeby A-
 kademia wcale zostawala / a Wycowie zeby Akade-
 micy skolami niezatrudniali / y nie psowali. Na
 Sancta Sedes Apostolica ex informatione Patrum suas ra-
 tiones propter quas pro Patribus decisiones czyni. Na
 tej Re pub. Polona suas rationes ex Statutis & Constitu-
 tionibus Regni, dla ktorych Patres in praedudicium Aca-
 demiae & zyc w Krakowie nie moga. Efficiet suo tem-
 pore iak in intendit apud Sanctam Sedem Apostolicam,
 zeby si lepiej ex parte nostra informowala / y te
 decisio-

R E S P O N S.

decisiones, któremi Patres w Krákwie sie fundo-
wac chca / byly rewotowane.

Concludendo ná wšytkie ich Status causæ in pu-
blicum podány / odpowídam: Ze áni Consens / á-
ni Plenipotencya / czego oboygá nie pokázuia / Wy-
cow Jezuitow wesprzeć moze / pogotowiu áni te
Decisiones Romanæ, ktore sie snadz in dicto Con-
sensu & mandato funduia / finaliter iura &
Priuilegia Academiae labefactare
moga.

Superiorum permissu.

W W A R S Z A W I E,

W Drukarni Janá Kossowskiego / J. K. m.
Typographá / Roku 1627.

